

Landbruks- og matdepartementet

Forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenning.

Fastsett ved kgl.res. av 22. juni 1984 med heimel i lov av 6. juni 1975 nr. 31 om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjelleva) § 38. Fremja av Landbruksdepartementet. Endra ved forskrifter 1 nov 1985 nr. 1899, 6 okt 1989 nr 1033, 4 april 2000 nr. 346, 14 des 2000 nr. 1296, 27 mars 2007 nr. 358, [Endring i 2008]

Høyringsutkast 06. juni 2008

Innhald

Kapittel 1. Innleiande føresegner	4
§ 1. (formål)	4
§ 2. (verkeområde)	4
§ 3. (administrasjon)	4
Kapittel 2. Beite	4
§ 4. (beiterett)	4
§ 5. (beiteareal, gjetarbu)	4
Kapittel 3. Seter	5
§ 6. (vilkår for utvising av seter)	5
§ 7. (søknad og saksgang ved utvising av seter)	5
§ 8. (om frist til å ta setra i bruk)	6
§ 9. (om når setervoll reknast for å vere i bruk)	6
Kapittel 4. Hus på utvist seter	6
§ 10. (om søknad om å setje opp hus)	6
§ 11. (om hus på seter som ikkje er i bruk og ikkje fallen i det fri)	7
Kapittel 5. Seter fallen det fri etter fjellova § 22	7
§ 12. (utvising av seter som er fallen i det fri til gardsbruk i drift)	7
§ 13. (løyve til å la hus eller anlegg bli ståande, bortleige m v. på seter som er fallen i det fri)	7
§ 14. (tinglysing av rett til å ha hus ståande på seter som er fallen i det fri)	8
§ 15. (nybygging og ombygging av hus på seter som er fallen i det fri)	8
Kapittel 6. Seterretten fell bort av andre grunnar. Seterhus til fritidsformål. Overdraging av seterhus.	8
§ 16. (bortfall av seterrett)	8
§ 17. (oppretting av kontrakt om feste av seterhus til fritidsformål)	9
§ 18. (overdraging av seterhus til fritidsformål)	9
Kapittel 7. Utvising og utleige av tilleggsjord	9
§ 19. (om planar for utvising og utleige av tilleggsjord)	9
§ 20. (om vilkår for utvising av tilleggsjord og sakshandsaming)	10
§ 21. (leige av jord for jordbrukar utan beiterett)	10
§ 22. (vederlag for utvising av tilleggsjord)	10
§ 23. (om frist til å ta tilleggsjord i bruk)	11
Kapittel 8. Hus og anlegg	11
§ 24. (endring og ominnreiing av beståande hus)	11
§ 25. (oppføring av nye hus og anlegg)	11
Kapittel 9. Sakshandsaming, tvist og klage.....	12

§ 26. (sakshandsaming i fjellstyret)	12
§ 27. (tvistesaker og skjøn ved seterutvising)	12
§ 28. (tvistesaker og skjøn ved utvising av tilleggsjord)	12
§ 29. (klage ved utvising av tilleggsjord)	12
§ 30. (klage på einskildvedtak gjort av Statskog)	13
§ 31. (innhenting av fråsegn frå regional kulturminnestyresmakt).....	13
Kapittel 10. Avsluttande føresegner.....	13
§ 32. (endring av forskrifta)	13
§ 33. (dispensasjon)	13
§ 34. (iverksetjing)	13

Forskrift om seter og tilleggsjord m.m. i statsallmenning.

Fastsett ved kgl.res. av 22. juni 1984 med heimel i lov av 6. juni 1975 nr. 31 om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjellova) § 38. Fremja av Landbruksdepartementet. Endra ved forskrifter 1 nov 1985 nr. 1899, 6 okt 1989 nr 1033, 4 april 2000 nr. 346, 14 des 2000 nr. 1296, 27 mars 2007 nr. 358, [Endring i 2008]

Kapittel 1. Innleiande føresegner

§ 1. (formål)

Denne forskrifta har til formål å gi nærare reglar for utøving av jordbrukstilknytte bruksrettar og tilgangen til ressursar i statsallmenningar.

§ 2. (verkeområde)

Denne forskrifta gjeld i statsallmenningar som fell inn under fjellova, jf. fjellova § 1.

§ 3. (administrasjon)

Fjellstyret skal administrere bruken og utnyttinga av rettar og lunnende i statsallmenning slik det følgjer av fjellova og denne forskrifta.

Iverksetjing av grunndisponeringstiltak, under dette tiltak som gjeld vassdrag, kan berre skje etter løyve frå departementet eller den departementet gir fullmakt, jf. fjellova § 12 og Forskrift om delegering av myndigheit etter lov av 6. juni 1975 nr. 31 om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (fjellova) .

Kapittel 2. Beite

§ 4. (beiterett)

Jordbrukar med beiterett i statsallmenning har rett til å beite med så stor buskap han kan vinterfø på eigedomen, jf. fjelloven § 15.

§ 5. (beiteareal, gjetarbu)

Jordbrukar med beiterett i statsallmenning kan få utvist areal til inngjerding og natthamning, og areal til oppføring av gjetarbu, anten aleine eller saman med andre jordbrukarar.

Det kan krevjast at vedkommande – eventuelt dei – godtgjer behovet for areal til inngjerding eller gjetarbu ved til dømes å leggje fram driftsplan.

Søknad om utvising av beiteareal og gjetarbu sendast fjellstyret. Fjellstyret skal leggje saka fram for kommunen, Statskog og eventuelt allmenningsstyret og områdestyret i reinbeiteområde etter reindriftslova, for fråsegn.

Fjellstyret tek avgjerd om beiteareal og gjetarbu, og fastset dei nærare vilkåra for det utviste, under dette vilkår om oppføring av gjetarbu, kva slags bygningar som kan setjast opp, frist for å ta bua eller beiteareal i bruk m.m. Statskog skal ha kopi av endelege vedtaket.

Statskog tek avgjerd om inngjerding av beiteareal.

Når beitearealet eller gjetarbua ikkje lenger er i bruk skal fjellstyret fatte vedtak om at inngjerdinga eller gjeterbua skal fjernast, om det ikkje kan utvisast til annan jordbrukar. Elles gjeld reglane om fjerning av hus i § 8 tilsvarende.

Kapittel 3. Seter

§ 6. (vilkår for utvising av seter)

Jordbrukar med beiterett i statsallmenning som godtgjer at det trengst seter til drift av garden, kan få utvist seter anten aleine eller saman med andre jordbrukarar, jf. § 18 første leddet og § 21 andre leddet i fjellova.

Det kan krevjast at vedkommande - eventuelt dei - godtgjer behovet ved til dømes å leggje fram driftsplan.

§ 7. (søknad og saksgang ved utvising av seter)

Søknad om utvising av seter skal sendast til fjellstyret, som gjer vedtak. Før fjellstyret gjer vedtak, skal Statskog og regional kulturminnestyresmakt ha saka til fråsegn.

Spørsmål om utvising av seter i barskogområde blir avgjort av fjellstyret og allmenningsstyret i fellesskap. Blir dei to styra ikkje samde, gjeld reglane i fjellova § 9.

Gjeld det utvising av seter i område som er reinbeiteområde etter vedtak i medhald av lov om reindrift (reindriftsloven av) 15. juni 2007 § 5, jf. §§ 4 og 8, skal søknaden leggjast fram for områdestyra til fråsegn før fjellstyret gjer vedtak

Statskog skal ha melding om utvisinga.

Fjellstyret skriv ut eit eige dokument til seterbrukaren om utvisinga.

§ 8. (om frist til å ta setra i bruk)

Utvist seter må takast i bruk innan 5 år, jf. fjellova § 18 femte leddet. Er setra ikkje teken i bruk fell ho automatisk tilbake til allmenningen.

Når det er gått 5 år sidan utvisinga blei gjort, skal fjellstyret sjå til at utvist seter er teken i bruk i samsvar med føresetnadane for utvisinga. Dersom det utviste ikkje er teke i bruk innan 5 år skal fjellstyret ved vedtak ta stilling til om retten er falt bort og gi melding til Statskog. I si melding til Statskog må fjellstyret gi sitt syn på om seterbrukaren skal fjerne eventuelle hus eller om utvisinga skal førast over til ein annan eigedom i samsvar med fjellova § 20 første leddet eller § 21 første leddet. Fjellstyret skal i slike saker innhente fråsegn frå regional kulturminnestyresmakt.

Statskog kan påleggje seterbrukaren å fjerne eventuelle hus, om ikkje utvisinga blir ført over til annan eigedom i samsvar med fjellova § 20 første leddet eller § 21 første leddet og den nye brukaren tek over husa.

Ved overføring av utvist seter, gjeld føresegnene i første, andre og tredje leddet tilsvarende.

§ 9. (om når setervoll reknast for å vere i bruk)

Blir setervollen hausta, eller er han gjerda inn og blir nytta til beite av garden setra ligg til, vil setra vere " i bruk " i høve til § 22 i fjellova.

Kapittel 4. Hus på utvist seter

§ 10. (om søknad om å setje opp hus)

Etter søknad som fjellstyret avgjer, kan seterbrukaren setje opp hus for ei rasjonell utnytting av utvist seter. Fjellstyret skal ta stilling til kva slag og kor mange hus som trengst, deira storleik og standard eller anna, og kan setje vilkår for oppføring av hus. Fjellstyret skal leggje saka fram for Statskog til fråsegn før fjellstyret gjer vedtak etter dette leddet.

Dersom fjellstyret vil krevje at hus eller anlegg som alt står, skal rivast, må fjellstyret leggje saka fram for regional kulturminnestyresmakt til fråsegn før fjellstyret gir vedtak. Det same gjeld ved endring eller utviding av hus på seter.

§ 11. (om hus på seter som ikkje er i bruk og ikkje fallen i det fri)

På seter som ikkje er i bruk, men som ikkje er fallen i det fri, kan seterbrukaren halde husa ved like på ordinært vis. Seterbrukaren kan etter samtykke frå Statskog og fjellstyret utvide seterhusa eller setje opp eit nytt seterhus på visse vilkår, som til dømes at hus som alt står skal rivast. § 10 andre leddet i denne forskrifta gjeld tilsvarande.

Skal seterbrukaren ta opp att seterdrifta, kan seterhusa byggjast om eller utvidast etter reglane i § 10 i denne forskrifta.

Kapittel 5. Seter fallen det fri etter fjellova § 22

§ 12. (utvising av seter som er fallen i det fri til gardsbruk i drift)

Fjellstyret kan vise ut seter som er fallen i det fri etter fjellova § 22, til gardsbruk i drift som treng seter.

Fjellstyret skal i tilfelle gjere vedtak om at den førre seterbrukaren skal fjerne husa om han ikkje innan ei viss tid fører dei over til den nye brukaren. Før fjellstyret gjer vedtak om fjerning av hus skal saka leggjast fram for regional kulturminnestyresmakt til fråsegn.

§ 13. (løyve til å la hus eller anlegg bli ståande, bortleige m v. på seter som er fallen i det fri)

Blir seter som er fallen i det fri ikkje vist ut til eit anna gardsbruk, kan Statskog gi seterbrukaren løyve i inntil 10 år av gangen til å ha hus eller anlegg ståande utan vederlag til bruk for seg og huslyden dersom fjellstyret samtykkjer. Denne retten skal høyre under garden og kan ikkje skiljast frå han ved overdraging av husa.

Kontrakt om bortleige eller annan liknande bruksrett blir rekna like med overdraging om ikkje retten er stifta for kortare tid enn 10 år utan rett for brukaren til forlenging eller fornying av kontrakten.

§ 17 i denne forskrifta gjeld tilsvarande for løyve etter første leddet.

Fjellstyret gjer vedtak om at husa skal fjernast om korkje utvising eller løyve er aktuelt. Før fjellstyret gjer vedtak om fjerning av hus skal saka leggjast fram for regional kulturminnestyresmakt til fråsegn.

§ 14. (tinglysing av rett til å ha hus ståande på seter som er fallen i det fri)

Får seterbrukaren ha husa ståande skriv Statskog ut eit eige dokument som blir tinglyst på allmenningen sitt blad i grunnboka.

Eigaren på garden skriv under på eit særskilt dokument som blir tinglyst på bruket sitt blad i grunnboka om at

- a) retten til å ha husa ståande utan vederlag ikkje kan overdragast eller pantsetjast utan saman med garden,
- b) kontrakt om bortleige eller annan liknande bruksrett ikkje kan stiftast om ikkje retten er stifta for ei tid av mindre enn 10 år utan rett for brukaren til å krevje forlenging eller fornying av kontrakten,
- c) dokument berre kan slettast med samtykke frå Statskog.

§ 15. (nybygging og ombygging av hus på seter som er fallen i det fri)

Statskog tek etter samråd med fjellstyret, avgjerd med omsyn til løyve til nybygging/ ombygging e.l.

Før Statskog tek avgjerd skal saka leggjast fram for regional kulturminnestyresmakt til fråsegn.

Kapittel 6. Seterretten fell bort av andre grunnar. Seterhus til fritidsformål. Overdraging av seterhus.

§ 16. (bortfall av seterrett)

Når seterretten fell bort fordi drifta på garden er lagt ned og jorda teken i bruk til formål utanom jordbruksnæringa, eller fordi ein ikkje kan rekne garden som ei jordbruksmessig eining eller jordbruk, jf. § 2 andre leddet i lova, skal fjellstyret gjere vedtak om

- a) at setra skal visast ut til gardsbruk i drift som treng seter, jf. § 6 og § 7, eller
- b) å vise den tidlegare seterbrukaren til å søkje Statskog om feste av tomt for seterhusa til fritidsformål, eller
- c) at seterbrukaren fjernar husa om korkje overføring eller oppretting av festekontrakt er aktuelt.

Blir setra vist ut til eit anna bruk, skal fjellstyret gjere vedtak om at den førre seterbrukaren skal fjerne husa om ikkje han, innan ei viss tid, overdreg dei til den nye seterbrukaren.

Før fjellstyret tek avgjerd om fjerning av hus etter første leddet bokstav c eller andre leddet, skal saka leggjast fram for regional kulturminnestyresmakt til fråsegn.

§ 17. (oppretting av kontrakt om feste av seterhus til fritidsformål)

Ved oppretting av kontrakt om feste av seterhus til fritidsformål, kan det takast inn særlege restriksjonar, med omsyn til restaurering, utviding og endring av seterhusa når dette er nødvendig på grunn av kvaliteten av husa, plassen der dei ligg, og tilhøve til eventuell anna seter med hus og seterdrift. I slike tilfelle skal saka leggjast fram for regional kulturminnestyresmakt til fråsegn.

Sjølv om festet gjeld fleire hus, skal ein nytte punktbeste (kontrakt om feste berre av grunnen huset eller husa dekkjer). Husa må vere av ein slik standard at dei kan tene formålet, og nødvendige påkostnader må stå i eit rimeleg tilhøve til verdien av husa.

§ 18. (overdraging av seterhus til fritidsformål)

Dersom seterbrukaren overdreg seterhus til fritidsformål, må han overdra alle husa utan å halde noko attende.

Elles gjeld reglane i tomtefestelova ved overføring av festerett til seterhus.

Kapittel 7. Utvising og utleige av tilleggsjord

§ 19. (om planar for utvising og utleige av tilleggsjord)

Utvising eller bortleige av tilleggsjord skal i størst mogleg utstrekning skje etter planar utarbeidd for større samanhengande område, eller knytt til eksisterande seter eller tilleggsjord.

Formålet med planarbeidet skal vere å finne fram til område som kan bli omdisponert til tilleggsjord. I planarbeidet skal det gjerast ei avveging av dyrkingsinteressene mot annan bruk av jorda som til dømes vilt og jakt, friluftsliv, landskapsvern, miljø og eventuelle andre omsyn.

Statskog skal utarbeide planane i samarbeid med fjellstyret og kommunen, og skal leggje dei fram for fylkeslandbruksstyret, Fylkesmannen, regional kulturminnestyresmakt og eventuelt allmeningsstyret og områdestyret for reindriftsområde etter reindriftslova, til fråsegn.

§ 20. (om vilkår for utvising av tilleggsjord og sakshandsaming)

Jordbrukar med beiterett i statsallmenningen kan - anten aleine eller saman med andre beiterettshavarar - få utvist grunn som er skikka til dyrking eller kulturbeite, og eventuelt inngjerding, jf. § 19 første leddet i fjellova.

Søknad om utvising av tilleggsjord skal sendast fjellstyret. Fjellstyret skal leggje saka fram for kommunen, Statskog og eventuelt allmenningsstyret og områdestyret i reinbeiteområde etter reindriftslova, for fråsegn.

Kommunen handsamar og avgjer søknaden etter gjeldande forskrift om nydyrking i dei tilfelle der søknaden omfattar fulldyrking eller overflatedyrking etter forskrifta. Gjeld søknaden kultivering, og eventuelt inngjerding til beitebruk, skal kommunen gi fråsegn om dei tilhøva som er nemnde i § 5 i forskrifta om nydyrking.

Fjellstyret gjer vedtak om utvising av tilleggsjord til jordbrukar med beiterett. Statskog skal ha melding om vedtaket.

Fjellstyret måler ut setervoll og dyrkingsjord eller kulturbeite som skal visast ut saman med eller leggjast til seter

Fjellstyret skriv ut eit eige dokument til beiterettshavaren om utvisinga. Fjellstyret skal sende kopi av dette dokumentet til Statskog.

§ 21. (leige av jord for jordbrukar utan beiterett)

Jordbrukar utan beiterett i statsallmenningen kan få leige jord dersom beiterettshavarane ikkje søker om å få jorda utvist, jf. fjellova § 21 tredje leddet, første punktum.

Statskog skal leggje søknad om leige av tilleggsjord fram for fjellstyret og eventuelt for allmenningsstyret og områdestyret i reinbeiteområde for fråsegn. Saka skal vidare leggjast fram for og handsamast av kommunen etter reglane i § 20 tredje leddet i denne forskrifta.

Med samtykke frå fjellstyret kan Statskog gjere vedtak om utleige av tilleggsjord til jordbrukar utan beiterett.

Dei nærare vilkåra for utleige av tilleggsjord til jordbrukar utan beiterett skal fastsetjast i avtale, som Statskog skal sende kopi av til fjellstyret.

§ 22. (vederlag for utvising av tilleggsjord)

Utvisinga til beiterettshavar skjer utan vederlag, men gjeld utvisinga produktivt barskogareal, skal beiterettshavaren yte vederlag svarande til tapt skogproduksjon.

Slikt vederlag skal også ytast ved utleige til jordbrukar utan beiterett og kjem i tillegg til vederlag (leige) som blir fastsett for bruken, jf. fjellova § 21 fjerde leddet, tredje punktum.

Vederlaget skal ytast som årleg avgift fastsett av Statskog lokalt og tilkjem Statskog når det gjeld statsallmenningar utan fond og allmenningsfondet når det gjeld statsallmenning med fond.

Dersom vederlaget blir så lite at det ikkje er praktisk med deling i årlege terminar, kan det krevjast gjort opp ein gong for alle.

§ 23. (om frist til å ta tilleggsjord i bruk)

Den som har fått utvist tilleggsjord må ta jorda i bruk innan 5 år, jf. fjellova § 19 andre leddet. Dersom ikkje tilleggsjorda er teken i bruk etter 5 år fell ho automatisk tilbake til allmenningen. Fjellstyret skal gi melding til den som har fått utvist jorda og til Statskog om bortfallet av utvisinga.

Kapittel 8. Hus og anlegg

§ 24. (endring og ominnreiing av bestående hus)

Med samtykke frå Statskog og fjellstyret kan brukaren byggje om eller ominnreie uthus til bustad eller for utleige når det ikkje er aktuelt å ta opp att bruken av husa til seterformål og endringa av bruken ikkje vil vere ei hindring for seterdrifta på denne eller andre setre. Det skal opprettast særskild avtale om avgift, som Statskog fastset.

Uthusa er ein del av dei andre husa på setra og kan ikkje skiljast frå.

Før Statskog og fjellstyret gir samtykke etter første leddet skal saka leggjast fram for regional kulturminnestyresmakt til fråsegn.

§ 25. (oppføring av nye hus og anlegg)

Når det er nødvendig for drift av utvist tilleggsjord eller for utøving av anna beitebruk enn setring, eller når det er gitt løyve til utnytting av andre ressursar som krev bygningsmasse kan brukaren få føre opp hus, driftsbygningar og anlegg etter retningslinene i andre, tredje og fjerde leddet.

Fjellstyret kan gi jordbrukar som har fått utvist seter eller tilleggsjord rett til areal til gjødselkum om drifta krev det. Fjellstyret kan òg gi brukarar som samarbeider i felles drift rett til tomt til felles driftsbygning.

Statskog kan gi løyve til utnytting av andre ressursar enn beite og tilleggsjord og kan tillate oppføring av nødvendige hus og anlegg.

Fjellstyret og Statskog skal sette vilkår for bruken av hus og anlegg, fjerning ved opphør av bruk m. v.

Kapittel 9. Sakshandsaming, tvist og klage

§ 26. (sakshandsaming i fjellstyret)

For sakshandsaminga i fjellstyret gjeld føresegnene om einskildvedtak i forvaltningslova 10. februar 1967, jf. § 10 i fjellova. Om førehandsvarsling og kunngjering av eller melding om fjellstyrevedtak, gjeld forskrift fastsett 8. juni 1983 nr. 1257 med heimel i fjellova § 10.

Vedtak fjellstyret har gjort i medhald av denne forskrifta kan påklagast til og omgjerast av Statens landbruksforvaltning etter reglane i kap. VI i forvaltningslova, med mindre noko anna går fram av den einskilde føresegn.

§ 27. (tvistesaker og skjøn ved seterutvising)

Tvist om vilkåra for å vise ut seter ligg føre, blir avgjort ved skjøn, jf. § 18 fjerde leddet og § 21 fjerde leddet i fjellova.

Krav om skjøn må vere sett fram innan tre veker etter at fjellstyrevedtaket er kunngjort eller det er gitt melding om det etter reglane i § 10 i lova, jf. § 34 første leddet, første punktum i lova og § 7, fjerde leddet i denne forskrifta.

Når fjellstyret vil krevje skjøn før det blir gjort vedtak, jf. § 34 første leddet siste punktum i lova, skal fjellstyret gi Statskog varsel på førehand.

§ 28. (tvistesaker og skjøn ved utvising av tilleggsjord)

Tvist om utvising eller utleige av tilleggsjord som vil føre til vesentleg skade for bruksrettar blir avgjort ved skjøn. Skjøn må krevjast innan tre veker etter at den som krev skjøn fekk kunnskap om tiltaket eller avtala.

Fjellstyret kan krevje skjøn før det blir gjort vedtak.

§ 29. (klage ved utvising av tilleggsjord)

Dei delar av eit vedtak om utvising av tilleggsjord som ikkje blir avgjort ved skjøn, kan påklagast til Staten landsbruksforvaltning, jf. § 26 i denne forskrifta.

§ 30. (klage på einskildvedtak gjort av Statskog)

Einskildvedtak gjort av Statskog i medhald av denne forskrifta, og som ikkje skal avgjerast ved skjøn, kan påklagast til Statens landbruksforvaltning etter reglane i kap. VI i forvaltningslova.

§ 31. (innhenting av fråsegn frå regional kulturminnestyresmakt)

Ved handsaming av saker etter denne forskrifta som samstundes gjeld tiltak som fell inn under lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner, jf. § 7, § 8, § 10, § 12, § 15, § 16, § 17, § 19, § 24 skal regional kulturminnestyresmakt få høve til å gi fråsegn i saka, jf. kulturminnelova §§ 25 og 28. Dette gjeld òg saker der det eventuelt kan vere aktuelt med freding etter nemnde lov.

Kapittel 10. Avsluttande føresegner

§ 32. (endring av forskrifta)

Landbruks- og matdepartementet kan endre denne forskrifta og eventuelt gi ytterlegare forskrifter etter fjellova § 38 når erfaringar gjer det ønskjeleg.

§ 33. (dispensasjon)

Departementet kan i serlege tilfelle dispensere frå føresegnene i denne forskrifta.

§ 34. (iverksetjing)

Denne forskrifta tek til å gjelde straks.